

A. SİBEL YANIKÖMEROĞLU
İstanbul Milletvekili

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Sayın Vedat IŞIKHAN tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını saygılarımla arz ederim.

A. Sibel YANIKÖMEROĞLU
İstanbul Milletvekili

İstanbul Planlama Ajansı (İPA) tarafından yapılan “Çalışma Hayatında Sınırlar, Esneklik ve İyi İş Algısı” araştırması, İstanbul’da çalışan nüfusun çok büyük bir kesiminin iş yaşamı, ekonomik koşullar ve kentsel zorluklar nedeniyle yoğun stres altında olduğunu açıkça ortaya koymaktadır. Araştırma sonuçlarına göre; çalışanların %40,5’i iş kaynaklı yoğun stres yaşadığını belirtirken, %35,2’si kendisini tükenmiş hissettiğini ifade etmiştir. Bunun yanında katılımcıların %44,5’i, aynı maaşı almak koşuluyla daha kısa çalışma saatlerine sahip ancak kariyer imkânları daha sınırlı bir işi tercih edebileceğini belirtmiştir.

Söz konusu veriler, çalışma yaşamında iş-yaşam dengesi, çalışma süreleri, ruh sağlığı ve çalışan refahı konularında ciddi sorunların bulunduğu işaret etmektedir. Bu durum, sadece bireylerin ruh ve beden sağlığını tehdit etmekle kalmayıp; iş kazalarını artırmakta, toplumsal huzuru zedelemekte ve uzun vadede iş gücü verimliliğini düşürmektedir.

Anayasa’nın 49’uncu maddesine göre devlet, çalışanların hayat seviyesini yükseltmek ve çalışma hayatını geliştirmek için çalışanları korumakla yükümlüdür. Bu nedenle, iş gücünün karşılaştığı psikosozal risklerin tespiti ve önlenmesi son derece önemlidir.

Bu bağlamda;

1. İstanbul Planlama Ajansı (İPA) tarafından yayımlanan araştırmaya benzer şekilde, çalışan nüfusun stres durumuyla ilgili Bakanlığınız bünyesinde yürütülmüş veya yürütülmekte olan güncel bir çalışma var mıdır?
2. İstanbul başta olmak üzere, Türkiye genelinde çalışanların maruz kaldığı yoğun stres, tükenmişlik, iş güvencesizliği ve mobbing vakalarına yönelik Bakanlığınızca yürütülen programlı veya şikayete bağlı bir denetim mekanizması bulunmakta mıdır? Son 5 yılda bu kapsamda gerçekleştirilen denetim sayısı kaçtır?
3. Son beş yılda iş stresi, tükenmişlik sendromu veya mobbing gibi konularda Bakanlığınıza ulaşan başvuru, şikâyet veya talep sayısı kaçtır?

4. Çalışanların önemli bir bölümünün kariyer olanaklarından vazgeçme pahasına daha kısa çalışma sürelerini tercih ettiğini ortaya koyan bulgular karşısında. Bakanlığınızın çalışan refahını artırmaya yönelik yeni bir eylem planı veya mevzuat hazırlığı bulunmakta mıdır?
5. Bakanlığınız ve Sosyal Güvenlik Kurumu (SGK) kayıtlarına göre, Türkiye'de haftalık fiili çalışma sürelerinin sektörlere göre dağılımı nedir? Avrupa Birliği ülkeleri ile karşılaştırıldığında Türkiye'nin durumu nasıldır? En fazla mesai yapılan ilk 10 sektör hangileridir?
6. İstanbul gibi büyükşehirlerde çalışanların uzun ulaşım süreleri gibi kentsel zorluklar nedeniyle yaşadığı kronik stres ve verimlilik kayıplarının azaltılması amacıyla; haftalık yasal çalışma sürelerinin düşürülmesi ya da uzaktan/hibrit çalışma modellerinin mevzuatla güvence altına alınarak yaygınlaştırılmasına yönelik Bakanlığınızın herhangi bir çalışması bulunmakta mıdır?
7. Kadın çalışanların daha kısa çalışma sürelerine yönelik talebinin erkek çalışanlara göre daha yüksek olduğu dikkate alındığında, kadınların bakım yükünü azaltacak ve iş-yaşam dengesini güçlendirecek yeni politika çalışmaları bulunmakta mıdır?